

هر روستا یک فروشگاه اینترنتی/ آیا شاهد مهاجرت شهرنشینان به روستا خواهیم بود؟

توسعه کسب و کارهای اینترنتی در مناطق محروم این فرصت را فراهم کرده تا روستا‌نشینان با سرمایه اندک، محصولات محلی خود را بدون واسطه در کل کشور عرضه کنند.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی، به نقل از فارس، حضور مستقیم کسب‌وکارهای روستایی در فروشگاه‌های اینترنتی که اخیراً رشد قابل توجهی را تجربه کرده‌اند را می‌توان حرکتی جدید به سمت محرومیت‌زدایی و احیای مجدد اقتصاد روستا دانست.

بر این اساس، روستاییان این امکان را دارند تا با کمترین سرمایه، محصولات ارگانیک و محلی خود را به راحتی به فروش برسانند. همچنین این سازوکار با قطع دست دلالان سودجو، محصولات روستایی را با کمترین قیمت و بهترین کیفیت به دست مشتری نهایی در شهرها می‌رساند.

طبق گزارش رسمی سازمان میوه‌و تره‌بار تهران، قیمت فروش محصولات باغی ۱ به ۹ است؛ یعنی قیمت مصرف‌کننده در نهایت ۹ برابر قیمتی است که بر سر زمین پرداخت می‌شود. به عبارت دیگر واسطه‌ای که عموماً فاقد هزینه‌هایی همچون انبارداری و یا نگهداری در سردخانه است، محصول زراعی را تنها با یک تماس تلفنی از سر زمین خریداری می‌کند و با

یک تماس دیگر همان کالا را به قیمت گزاف می‌فروشد.

اما در حال حاضر تعداد روستاییانی که با سرمایه‌ای کمتر از ۵۰۰ هزار تومان، صاحب یک کسب‌وکار پررونق در فروشگاه‌های اینترنتی می‌شوند، روزانه در حال افزایش است. برای مثال یکی از غرفه‌داران روستایی در این باره می‌گوید: «من فروش اینترنتی سکنجبین را با یک طرف کوچک شروع کردم و الان این محصول را در دیگ‌های ۱۰۰ کیلویی تهیه و عرضه می‌کنم.»

در همین راستا، بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام(ره) با فروشگاه «دیجی‌کالا» و بازارچه آنلاین «با سلام» برای پروژه کارآفرینی بومی روستاییان همکاری مستقیم دارد؛ این همکاری می‌تواند فرصتی برای دورترین مناطق محروم کشور مهیا کند تا به سهولت محصولات خود را به فروش برسانند.

علاوه بر این، سازمان بسیج سازندگی، بنیاد علوی و وزارت رفاه نیز در این زمینه مشارکت داشته‌اند. قرار است در آینده با پیوستن معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، کمیته امداد امام خمینی (ره) و صندوق کارآفرینی امید، این پروژه بیش از پیش توسعه پیدا کند.

حذف دلان، کلید رونق اقتصاد روستا

مرتضی نیازی، مدیر طرح‌های اشتغالزایی اجتماع محور بنیاد برکت با بیان اینکه روستاهای زیادی داشتیم که با وجود داشتن امکانات رفاهی، به علت نبود شغل، متروکه و از سکنه خالی شدند، گفت: سال ۱۳۳۵ حدود ۷۵ درصد مردم روستانشین بوده‌اند اما در سال ۱۳۹۷ این میزان معادل ۲۵ درصد شده است.

وی با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین موانع اقتصاد روستایی، حضور سوداگرانه دلان سودجو است، گفت: حضور واسطه‌های زیاد در زنجیره توزیع محصولات دامی و کشاورزی، باعث متضرر شدن روستانشینان شده و پدیده افزایش مهاجرت به شهرها و بی‌میلی به شغل کشاورزی و دامداری را پدید آورده است.

وی خاطرنشان کرد: در همین راستا بنیاد برکت با دو فروشگاه بزرگ اینترنتی تفاهم و همکاری داشته است تا روستاییان از این طریق بتوانند محصولات خود را به آسانی در کل کشور عرضه کنند.

هر روستا یک فروشگاه اینترنتی

نیازی با بیان اینکه بنیاد برکت در ۷۵۲۸ روستا حاضر است تا علاوه بر حمایت از تولید روستاییان به آنها در زمینه بازاریابی و فروش محصولات خود کمک برساند، ادامه داد: پلتفرم‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی یکی از بهترین ابزارها برای رونق کسب‌وکار روستایی همراه با حذف واسطه‌گران و دلان است.

مدیر طرح‌های اشتغالزایی اجتماع محور بنیاد برکت در پاسخ به این سوال که آیا به روستاییان آموزش و راهنمایی درباره نحوه عرضه محصولات خود در فروشگاه‌های مجازی و اینترنتی، ارائه می‌شود، پاسخ داد: بله، از یک سو عوامل فروشگاه‌ها با حضور در روستاهای هدف، به مردمان بومی آنجا، توضیحات لازم را برای شیوه ثبت‌نام، فروش، بازاریابی و تبلیغات محصولات خود در فضای مجازی را ارائه می‌دهند و از سوی دیگر بنیاد برکت در طرح‌های اشتغالزایی روستاییان مهارت‌افزایی با مدل آموزش در حین انجام کار «Learning by doing» را در دستور کار دارد تا راندمان شغلی آنان روز به روز افزایش پیدا کند.

وی با اشاره به اینکه اکنون ۵۰ میلیون موبایل هوشمند در کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد و این امر توسعه کسب‌وکارهای مجازی را در روستاها آسان کرده است، عنوان کرد: توسعه کافیت در روستاهای بزرگی که موقعیت مرکزی نسبت به سایر روستاها دارند در دستور کار بنیاد قرار گرفته تا دسترسی روستاییان به اینترنت تقویت شود.

نیازی عنوان کرد: در جهت کاهش هزینه مبادله، توزیع و ارسال محصولات روستایی، با پارک‌های علم و فناوری در حال همکاری هستیم تا از ایده‌ها و استارت‌آپ‌هایی که تولید می‌کنند، برای رونق تولید روستاییان در بستر فضای مجازی بهره‌برداری کنیم.

آیا شاهد مهاجرت شهرنشینان به روستا خواهیم بود؟

مدیر طرح‌های اشتغالزایی اجتماع محور بنیاد برکت با اشاره به اینکه اگر روستاییان به مصرف‌کننده نهایی متصل بشوند، یک مزیتش آن است که محصولات خود را بر اساس استانداردهای یکسان عرضه خواهند کرد، گفت: فروشگاه اینترنتی آنها را موظف می‌کند تا در عین تنوع، محصولاتش را در یک ابعاد و بسته‌بندی یکسان عرضه کند و همین باعث می‌شود مقیاس محصولات روستاییان همانند تولیدات یک کارخانه صنعتی شود و فروش بهتری را تجربه کند.

وی با بیان اینکه ۱۰۰ هزار طرح کسب‌وکار روستایی توسط بنیاد برکت شروع شده است، گفت: در حال حاضر اولویت این است که ساکنین حاشیه شهرها ابتدا به روستاهای خود کوچ کنند و سپس در همان جا کسب‌وکار خود را راه‌اندازی کنند. مطابق آمار به دست آمده حدود ۲ هزار طرح از مجموع طرح‌های کسب‌وکار روستایی، به شیوه مهاجرت از حاشیه شهرها به روستاها، شکل گرفته و تاکنون حدود ۵ روستای متروکه بدین شکل احیا شده است.

نیازی با اشاره به اینکه یکی از علل اصلی مهاجرت روستاییان به شهرها تغییرات آب و هوایی، خشکسالی و کمبود آب است، افزود: برای حل این مشکل تصمیم داریم طرح‌های اشتغالزایی را با کمترین وابستگی به محیط زیست، اجرایی کنیم. برای مثال سال اول سهم طرح‌های دامپروی حدود ۵۰ درصد بود، اما اکنون این رقم را به ۳۷ درصد کاهش داده‌ایم.

بحران متروکه شدن روستاها در کمین اقتصاد ایران

بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۹۵، از حدود ۸۰ میلیون نفر جمعیت ایران، بیش از ۲۰ میلیون نفر در مناطق روستایی زندگی می‌کنند. بنابراین جمعیت روستایی حدود ۳۰ درصد از کل جمعیت ایران را به خود اختصاص می‌دهد. این در حالی است که بخش عمده‌ای از منابع طبیعی و صنعت کشاورزی (آب، خاک، گیاه و درخت، مراتع، جنگل و معادن) در بیرون از شهرها قرار دارد.

در سال‌های اخیر سهم شاغلان بخش کشاورزی از کل اشتغال کشور روند نزولی داشته است. برای نمونه، شاغلان این بخش در سال ۱۳۸۴ از حدود ۲۴.۷ درصد به ۱۸ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

همچنین بیش از ۵۰ درصد شاغلان روستایی، در بخش کشاورزی فعالیت دارند که این سهم نیز طی سال‌های اخیر روند نزولی داشته است. برای مثال، ۵۷.۵ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۵۰.۳ درصد در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است.

به گزارش فارس، از یک سو کم‌رونی شدن صنایع کشاورزی و دامپروی در روستاها و از سوی دیگر باورهای فرهنگی که شهری بودن را «باکلاستر»، «مهم‌تر» و «مفیدتر» از روستایی بودن می‌داند، علت اصلی متروکه شدن روستاها و افزایش مهاجرت به شهرها شده است.

امید می‌رود با توسعه سرمایه‌گذاری فروشگاه‌های اینترنتی در زمینه

کسبوکارهای روستایی، گرایش جوانان به مهاجرت از روستا و سکونت در شهرها کاهش پیدا کرده و حتی روند معکوسی را طی کند.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: فارس